

Kamp och strid
Det nya livet
Präglad av Anden
Kyrkogemenskap och bekännelse
Att växa till i sanningen
Hot utifrån och inifrån
Hälsa inte villoläraren!
Kan en enkel kristen bedöma läran?
Att praktisera kyrkogemenskap
Kärlekens stränghet

I en och samme Ande

Aposteln Paulus skriver: *”För allenast en sådan vandel som är värdig Kristi evangelium, så att jag – vare sig jag kommer och besöker er, eller jag förblir frånvarande – får höra om er att ni står fasta i en och samme Ande och endräktigt kämpar tillsammans för tron på evangelium utan att i något stycke låta skrämman av motståndarna.”* (Fil. 1:27 f.)

Paulus skriver till de kristna i Filippi, till dem som är ”heliga i Kristus Jesus” (v. 1). Men fastän breven i Nya testamentet var riktade till vissa speciella adressater i Rom, Korint osv. så är de ändå allmängiltiga, ja, det är uppenbart att apostlarnas undervisning är riktad till alla kristna i alla tider, såsom Jesus själv bad: ”Men inte för dessa (apostlarna) allenast beder jag, utan ock för dem som genom deras ord kommer till tro på mig; jag beder att de alla må vara ett...” (Joh. 17:20 f.). Genom apostlarnas ord, Guds eget ord, möter vi således även i dag Guds eget tilltal till oss. Det är inga tidsbundna åsikter, utan den allsmäktige Gudens egen undervisning till oss alla som vill vara kristna, till dig och mig.

Paulus talar till sådana som redan är kristna, som har blivit helgade genom Guds Ord och det heliga dopet. Det är Guds Ande själv som har verkat i dessa människors hjärtan, så att aposteln med visshet kan säga: ”Jag har den

tillförsikten, att han som i er har begynt ett gott verk, han skall ock fullborda det, intill Kristi Jesu dag” (Fil. 1:6). Därmed visar Paulus att vårt kristna liv ligger helt och hållet i Guds hand. Kristendom är inte en livsåskådning eller ett system av läror som vi av egen kraft kan komma fram till. Kristendom är först och sist den Helige Andes verk i våra hjärtan genom evangelium, så att vi tror på våra synders förlåtelse genom Jesus Kristus och hans ställföreträdande verk på korset och i uppståndelsen. Detta är inte bara en förståndstro, utan trons levande verk i våra hjärtan, som också innebär ett nytt liv och en sann helgelse med goda gärningar. Och aposteln säger uttryckligen, att Gud själv är verksam i de kristna: ”Ty Gud är den som verkar i er både vilja och gärning, för att hans goda vilja skall ske” (Fil. 2:13).

Om helgelsen – kärleken och de goda gärningarna – vore fullkomliga, skulle apostelns undervisning och ständiga förmaning inte ha behövts. Men nu förmanar han oss att med ”fruktan och bävan” arbeta på vår frälsning (Fil. 2:12). Fastän vi i dopet blivit iklädda Kristi rättfärdighet och genom tron är heliga i Guds ögon, så finns den gamla människan kvar och strider mot den nya människan. Köttet strider mot Anden (Gal. 5:17). Av detta förhållande kommer också det för många svårförståeliga, att fast Kristi kyrka är fullkomligt ett i Kristus, förenad i en och samme Ande, så finns likväl ständigt tendenser till oenighet och splittring mitt i den kristna kyrkan. Ja, en stor del av den apostoliska förmaningen handlar om hur de kristna skall ta sig till vara för oenighet, partier, splittringar och sekter och istället genom tron och evangeliet kämpa för att upprätthålla en sann, kristen enighet som är rätt och välbehaglig inför Gud.

[^]

Kamp och strid

I den inledande texten ovan talar Paulus kort och gott om ”motståndarna”, som uppenbarligen hotar att förstöra den kristna enheten i församlingen. Detta hör till det som man i vår tid inte gärna talar om. Man vill att kyrkan skall leva i yttre frid och ro. Men Jesus talar klart om att de kristnas

villkor i denna tid är ofrid, kamp och strid: ”Ni skall icke mena att jag har kommit för att sända frid på jorden. Jag har icke kommit för att sända frid, utan svärd. Ja, jag har kommit för att uppväcka söndring, så att ’sonen sätter sig upp mot sin fader och dottern mot sin moder...’ ” (Matt. 10:34 f.). Detta är den kristna kyrkans villkor. Överallt där evangelium förkunnas rent och klart möter det också motsägelse.

Evangelium är en lära som helt och hållet strider mot vad människan tycker och tänker av naturen. Ja, människosläktets högsta och ädlaste tankar innehåller som bäst endast visdom som står i överensstämmelse med lagen. Men inte ens Guds lag kan föra oss till himlen. Den står i skarpaste motsättning till evangelium. Paulus uttrycker det så: ”Nu vet vi att allt vad lagen säger, det talar den till dem som har lagen, för att var mun skall bli tillstoppad och hela världen stå med skuld inför Gud” (Rom. 3:19). När lagen används rätt leder den till att vi inser vår synd och skuld inför Gud. Men lagen kan aldrig ta bort synden. Det är detta som människan av naturen inte kan förstå. Alla människans egna religioner och tankar går ut på att med lagens hjälp komma till Gud. Därför kan den oomvända människan aldrig förstå eller acceptera evangelium av sig själv. Hon ”tar inte emot vad som hör Guds Ande till. Det är henne en dårskap, och hon kan inte förstå det, ty det måste utgrundas på ett andligt sätt” (1 Kor. 2:14). Kristna skall därför inte bli förvånade över att evangelium möter fiendskap. Det kan vara i form av yttre förföljelser, men också i form av likgiltighet mot Guds Ord inom församlingen, ovilja att lyda Ordet och att leva efter det. Synden har en ständig bundsförvant i den gamla människan, och även en trogen kristen kan komma på fall i frestelsens stund. Därför manar aposteln ständigt till vaksamhet och kamp. Låt oss i ljuset av detta se lite närmare på vårt inledningsord (Fil. 1:27 f.).

[^]

Det nya livet

”För allenast en sådan vandel som är värdig Kristi evangelium”. Den som kommit till tro på Kristus som sin

frälsare har blivit rättfärdiggjord och pånyttfödd. Han har ett gott samvete inför Gud, eftersom han vet att alla hans synder är förlåtna, och han har fått Guds kärlek utgjuten i sitt hjärta. Kristi evangelium har blivit den människans största glädje och skatt. Guds Ord har blivit viktigare än allting annat, och en kristen brukar Ordet flitigt och vänder sig till Herren i ständig bön. Detta nya liv tar sig också uttryck i goda gärningar, kärlek till Gud och nästan. Genom den Helige Andes inneboende har en kristen lust och villighet att leva i enlighet med Guds lag. Han vill av allt hjärta lyda Guds Ord, älska och tjäna sin Herre, hedra sina föräldrar och all överhet, hålla äktenskapet högt och leva i kyskhet, vara ärlig och rättvis i allt, vara rättfram och ärlig i sitt tal och ta sig till vara för all slags ond begärelse. En kristen är också ständigt villig att be om förlåtelse och att förlåta och överse med nästans fel och brister. Allt detta är en frukt och följd av tron som Gud själv verkar. Det är en villig och glad lydnad, som kommer av en äkta kärlek till Gud och nästan.

Men tyvärr! Synden och den gamla människan finns också kvar och hotar ständigt att förkväva trons nya liv. Så finns det hos oss kristna och i den kristna församlingen också mycket som inte borde finnas där. Vi kan bli tröga och liknöjda när det gäller att använda Guds Ord. Istället för den rena och klara bibliska läran smyger sig så lätt människomeningar in, först i all stillhet, men senare mer högljutt och krävande. Istället för glädje och frid kommer missmod och människofruktan in i den kristnes liv. Det kristna livet blir inte längre präglad av kärleken till Herren, utan börjar betänkligt likna de icke-kristnas liv. Bönelivet avtar och kampen mot frestelserna likaså. Detta livets bekymmer och omsorger tar överhanden istället för att vi frimodigt lämnar allt i Guds hand och helt förlitar oss på honom. I denna situation behöver vi apostelns förmaning: För en sådan vandel, dvs. lev ett sådant liv, som är värdigt Kristi evangelium. I brevet uttrycks det längre fram så, att vi skall ha Jesus själv som förebild: ”Var så till sinnes som Kristus Jesus var...” (Fil. 2:5). Det är framför allt Kristi ödmjukhet som ställs fram som vår förebild. Jesus, som är Gud och över alla, ödmjukade sig intill döden på korset för

vår skull. Därför skall vi inte ”knorra och tveka” (v. 14), inte vara ovilliga och lata kristna, utan ”otadliga och rena, Guds ostraffliga barn” vilka lyser som ”himlaljus i världen” (v. 15). Hur skall detta kunna ske? Aposteln hänvisar till Guds Ord: ”...i det att ni håller fast vid livets ord” (v. 16). Hemligheten med de kristnas liv i helgelse och trohet består i att de ständigt umgås med Guds Ord på ett rätt sätt. Därför går vägen till förnyelse och väckelse alltid genom Ordet. Vi kristna behöver en daglig omvändelse och bättring. Vi behöver ständigt på nytt bekänna våra synder och hämta ny kraft och vederkvickelse från Ordet.

[^]

Präglad av Anden

Låt oss nu gå vidare i texten. Vari består en vandel som är värdig Kristi evangelium? De kristna skall stå ”fasta i en och samme Ande”. De kännetecknas av och präglas denne Ande. Det måste givetvis vara *den Helige Ande*, Gud själv, som det är fråga om.

Människan skapades en gång till Guds avbild, men genom syndafallet gick denna avbild förlorad. Istället för att vara präglad av Guds helige Ande blev människan uppfylld av gudsfrånvändhet, egoism, hat och avundsjuka. Även om människan kan uppnå ett någorlunda ärbart liv inför andra människor, så avslöjas hennes rätta jag i ljuset av Guds lag. Den ande som råder över människan efter fallet är den onde anden, Satan eller djävulen. Enigheten med Gud har definitivt gått förlorad. Istället för ljus och sanning råder mörker och lögn. Istället för Guds fasthet och ordning, klarhet och välsignelserika kärlek råder oordning, oklarhet och förbannelse. När så en människa kommer till tro på evangelium sker något ytterst radikalt. Hon övergår i omvändelsen från mörkret till ljuset, från Satans välde till Guds rike. Den kristna människan blir på nytt förenad med Gud själv och hans helige Ande. Vad innebär detta rent konkret? Guds Ande tar sin boning i hennes hjärta. Den kristna kyrkan kallas därför ”ett heligt tempel i Herren”, ”en Guds boning i Anden” (Ef. 2:21 f.). Och där Anden bor finns också Andens frukt: ”Kärlek, glädje, frid, tålmod, mildhet, godhet, trofasthet, saktmod, återhållsamhet” (Gal.

5:22).

Är detta då detsamma som likgiltighet inför olika lärofrågor? Menar aposteln att de kristna enbart skall förenas i goda gärningar oberoende av den rätta läran? Givetvis inte. Anden ger tvärtom de kristna en iver i att bevara Guds Ord rent och klart. Anden kallas *sanningens Ande* (Joh. 16:13). Gud själv är sanningen, och lögn kan aldrig finnas hos honom. Lögnen och bedrägeriet kommer alltid från djävulen, världen och vår onda natur. Men om den Helige Ande heter det, att han skall ”låta världen få veta sanningen i fråga om synd och rättfärdighet och dom” (Joh. 16:8). De kristna har sin glädje i sanningen och i att sanningen predikas för världen så som Jesus har befallt. De kristna vet att den Helige Ande ledde apostlarna ”fram till hela sanningen” (Joh. 16:13), och att denna förkunnelse finns troget bevarad i Nya testamentets skrifter.

Att stå fasta i en och samme Ande är därför också att i allt hålla sig till apostlarnas undervisning så som den är återgiven i Skriften. De som lät döpa sig på den första pingstdagen, när Anden genom eldstungor bekräftade apostlaämbetet ”höll fast vid apostlarnas undervisning och brödragemenskapen, vid brödsbrytelsen och bönerna” (Apg. 2:42). Med andra ord skulle vi kunna uttrycka det så: Att stå fasta i en och samme Ande är att bekänna den apostoliska läran i en enig nattvards- och gudstjänstgemenskap i den kristna kyrkan. Kristna som tror på Jesus sluts av och genom Guds Ande samman i en innerlig gemenskap. De inte bara tror, läser och beder för sig själva, utan vill genom Anden göra detta tillsammans. De har fått löftet att Gud är med dem där två eller tre är församlade i hans namn (Matt. 18:20). Genom predikan föds tron och därmed också gemenskapen kring Guds Ord i den kristna församlingen. Aposteln Johannes skriver: ”Ja, det vi har sett och hört, det förkunnar vi ock för er, på det att också ni må ha gemenskap med oss; och vi har vår gemenskap med Fadern och med hans Son, Jesus Kristus” (1 Joh. 1:3).

[^]

Kyrkogemenskap och bekännelse

Denna innerliga gemenskap som alla kristna har med den treenige Guden och med varandra kallar vi kyrkogemenskap. Ibland kan man felaktigt få för sig, att kyrkogemenskap närmast är att betrakta som en slags mänsklig förening av olika organisationer. Olika kyrkor beslutar om att ingå kyrkogemenskap eller upphäva densamma. Detta är i och för sig inte något felaktigt, men man tappar lätt bort den djupare bibliska innebörden. Kyrkogemenskapen i sig är alltid ett verk av Guds helige Ande. Den kommer till stånd varhelst människor kommer till tro på evangelium, och den manifesteras överallt där kristna samlas kring den apostoliska läran och bekännelsen. Den kristna kyrkan finns där evangelium predikas rent och klart och sakramenten förvaltas i enlighet med Kristi instiftelse. Och där den kristna kyrkan finns, där finns också den djupa, bibliska kyrkogemenskapen, en gemenskap i ande och sanning (Joh. 4:23).

Enligt apostelns undervisning står alltid den kristna tron samman med en kristen bekännelse: ”Ty genom hjärtats tro blir man rättfärdig, och genom munnens bekännelse blir man frälst” (Rom. 10:10). Där den sanna tron finns, finns också den sanna bekännelsen. Den är trons frukt. Men alltsammans kommer från Gud genom Ordet: ”Alltså kommer tron av predikan, men predikan i kraft av Kristi ord” (Rom. 10:17). När aposteln förmanar oss att stå fasta i en och samme Ande, vill han att vi skall visa vår enhet i tron genom en och samma bekännelse. När Jesus vid Cesarea Filippi frågade lärjungarna om vem de trodde honom vara, bekände Petrus på allas vägnar: ”Du är Messias, den levande Gudens Son” (Matt. 16:16). Och Jesus prisade honom salig för denna bekännelse, som inte kom från människor, utan hade uppenbarats av Fadern i himmelen. ”På denna klippa skall jag bygga min församling”, sade Jesus, och han syftade då inte på Petrus som person, utan på Petri bekännelse och ämbete, då han bekände Jesus vara Messias, Guds Son.

Så är en rätt bekännelse alltid någonting som Gud själv har fött fram genom sin helige Ande. Anden har uppenbarat Ordet genom profeter och apostlar och vi har så fått *den*

Heliga Skrift, som verkligen ord för ord är inspirerad av Guds Ande (detta gäller förstås grundtexten, inte olika översättningar, vilka kan vara bättre eller sämre). ”Hela Skriften är ingiven av Gud...” (2 Tim. 3:16, Hedegårds övers.). Den kristna bekännelsen vet att Skriften är ”hela sanningen” (Joh. 16:13), och därför är varje sann kristen bekännelse fast grundad i Guds Ord. Varje anspråk på att komma med fortsatt andeuppenbarelse utöver Nya testamentet avvisas däremot bestämt av den sant kristna bekännelsen: ”Om någon talar, så vare hans tal i enlighet med Guds ord” (1 Petr. 4:11). Ett tungotal på modernt karismatiskt vis med anspråk på att innehålla nya uppenbarelsen eller profetior är därmed uteslutet av apostlarna själva. Varje förkunnelse måste prövas utifrån Skriften. Och likaså utesluts en tolkning av bibelordet som kommer i strid med Bibelns egna klara utsagor. Det finns inget ämbete efter apostlarnas tid, som kan göra anspråk på att vara direkt gudomligt inspirerat. Det bibliska ämbetet visar sig tvärtom just i detta att det i allt håller sig till ”apostlarnas undervisning”.

Den kristna tron tar sig alltså uttryck i en endräktig bekännelse av sanningen. Aposteln uttrycker detta så: ”Vinnlägg er om att bevara Andens enhet genom fridens band: *En* kropp och *en* Ande, likasom ni ock blev kallade till att leva i ett och samma hopp, det som tillhör er kallelse – *en* Herre, *en* tro, *ett* dop, *en* Gud som är allas Fader, han som är över alla, genom alla och i alla” (Ef. 4:3 ff.). Andens enhet finns där från början, ty den är något som skall bevaras. Det är viktigt att ha detta klart för sig. Så snart en människa blir omvänd och genom tron förenad med Kristus, så tar den Helige Ande själv boning i henne. Den människan har alltså del av sanningen, men denna sanning måste bevaras.

[^]

Att växa till i sanningen

Aposteln talar om att vi måste växa till i sanningen (Ef. 4:13 ff.). Vi behöver ständigt ny undervisning och vägledning, förmaning och varning, uppmuntran och tröst. Därför har Gud satt *prästämbetet* mitt i församlingen med

uppgift att predika Ordet offentligt samt ge var och en i församlingen den själavård han behöver. Till detta behövs väl beprövade herdar och lärare som är grundligt insatta i Guds Ord och som rätt kan dela lag och evangelium.

Alla sanna kristna har del i den bibliska sanningen och bekännelsen. Men på grund av det inneboende syndafördärvet är vi alltför tröga och lata, så att sanningen inte alltid kommer till uttryck i en ren och klar bekännelse. Det är här olika med olika kristna. En del är barn i tron, medan andra är mera lika ungdomar och andra åter gamla och beprövade kristna (1 Joh. 2:12 ff.). I Hebréerbrevet klagas aposteln över kristna som blivit ”så tröga till att höra” (Hebr. 5:11). De borde ha vuxit till så att de själva kunde vara lärare, men istället var det nu nödvändigt att börja om med ”de allra första grunderna av Guds ord” (v. 12). Han varnar för faran av att de kristna, om de stannar i tillväxt, rentav kan avfalla från tron (Hebr. 6:1 ff.). Av detta lär vi oss hur viktigt det är för var och en att ständigt växa till i kristen kunskap genom flitigt bruk av Guds Ord och bönen. Men församlingen måste också upprätta och vidmakthålla det bibliska ämbetet i sin mitt, så att Kristi församling byggs upp. Aposteln Paulus talar om detta i Ef. 4:11 ff., där det särskilt framhålls att Kristus efter sin himmelfärd givit församlingen herdar och lärare. Genom sitt offentliga ämbete i församlingen utför de Andens verk att uppbygga Kristi kropp ”till dess att vi allasammans kommer fram till enheten i tron och i kunskapen om Guds Son, till manlig mognad, och så blir fullvuxna, intill Kristi fullhet. Så skulle vi icke mer vara barn, icke såsom havets vågor drivas omkring av vart vindkast i läran, vid människornas bedrägliga spel, när de illfundigt söker främja villfarelsens listiga anslag. Nej, vi skulle hålla oss till sanningen, och i alla stycken i kärlek växa upp till honom som är huvudet, Kristus” (Ef. 4:13 ff.).

[^]

Hot utifrån och inifrån

Här möter vi ett annat uttryck för det Paulus tidigare kallade ”motståndarna”. Här kallas de ”människorna”, som med sitt bedrägliga spel vill främja villfarelsen. Inom Kristi

församling finns sanningen, den Helige Andes ord. Men runtomkring församlingen finns världsmänniskorna och motståndarna som fortfarande är fångna av villfarelsen och mörkret. Dessa utgör utifrån ett hot mot kyrkan. Världen har alltid sina icke-kristna ideologier och livsåskådningar – t.ex. falska jämställdhetsideal eller utvecklingsläror som vill ge en förklaring till universums uppkomst utan en Skapare som med sin allmakt skapat allt ur intet. Det finns alltid risk att Kristi församling börjar lyssna för mycket på dem, sveps med av främmande vindkast i läran och börjar kompromissa med den bibliska tron.

Men också inifrån hotas kyrkan. Jesus varnar för falska lärare som ger sken av att vara goda kristna, men som i verkligheten är vargar i fårakläder (Matt. 7:12). Dit hör alla som hotar kyrkans enhet genom att börja förkunna sådant som strider mot Guds Ord. Det kan vara falsk lära om nattvarden, ämbetet, kyrkan eller något annat. För att den kristna kyrkan inte skall bli förvillad av sådana villolärare har Jesus gett kyrkan en klar och tydlig befallning: ”Tag er till vara för falska profeter” (Matt. 7:12). Och de trogna herdarna har fått uppgiften ”både att förmana medelst den sunnda läran och att vederlägga dem som säger emot” (Tit. 1:9). I den kristna kyrkan skall alla tala ”i enlighet med Guds Ord” (1 Petr. 4:11). Men om villfarelsen kommer in i kyrka själv, hotar denna surdeg att ”syra hela degen” (Gal. 5:9). Därför gäller det, att den som med falsk lära splittrar församlingen, med alla medel måste stoppas, dock inte med yttre våld och världslig makt utan med Ordet. Paulus kallar dessa lärare för heretiker, vilket betyder splittrare: ”En man som kommer partisöndring åstad (heretiker) må du visa ifrån dig, sedan du en eller två gånger har förmanat honom; du vet att en sådan är förvänd och begår synd, ja, han har själv fällt domen över sig” (Tit. 3:10 f.).

Paulus diskuterar här inte alls om denne heretiker har en ärlig övertygelse eller ej. Avgörande är att han uppträder som en splittrare med främmande lära. En sådan måste omedelbart uppmanas att tåga, och får inte fortsätta att undervisa i församlingen. Vägrar han att lyssna, skall han ställas utanför församlingen och öppet utpekas som falsk

lärare. Samma undervisning ger aposteln i Romarbrevet: ”Men jag förmanar er mina bröder, att ha akt på dem som vållar tvedräkt och kan bli er till fall, i strid med den lära som ni har inhämtat; drag er ifrån dem. Ty sådana tjänar inte vår Herre Kristus, utan sin egen buk; och genom sina milda ord och sitt fagra tal bedrager de oskyldiga människors hjärtan” (Rom. 16:17).

Låt oss nu åter och för sista gången gå tillbaka till den ursprungliga texten (Fil. 1:27 f.). Aposteln förmanar de kristna att stå fasta i en och samme Ande och endräktigt kämpa tillsammans för tron på evangelium utan att i något stycke låta skrämman sig av motståndarna. Att leva värdigt Kristi evangelium innebär alltså en ständig och gemensam kamp för tron. När trons innehåll är ifrågasatt och hotat av motståndarna får Kristi församling inte tuga. Först och främst skall församlingens herdar och lärare träda upp i enlighet med sitt uppdrag att ”vederlägga dem som säger emot” (Tit. 1:9). Men också församlingen och alla dess medlemmar är skyldiga att delta i kampen.

[^]

Hälsa inte villoläraren!

Hur kan nu detta ske i praktiken? Låt oss se på en situation som aposteln Johannes beskriver och se hur han i den vill att de kristna skall handla. Det fanns de som förnekade att Jesus Kristus var en sann människa, att han var Kristus som skulle ”komma i köttet”. Johannes kallar dessa rätt och slätt för villolärare och antikrister, för vilka man skall akta sig. Den som inte förblir i Kristi lära, han har inte Gud. Om nu dessa villolärare kommer och besöker de kristna i hemmen och försöker förvilla dem gäller en viktig och enkel huvudregel: ”Om någon kommer till er och inte har den läran med sig, så ta inte emot honom i era hus, och hälsa honom inte. Ty den som hälsar honom, han gör sig delaktig i hans onda gärningar” (2 Joh. 10 f.). Johannes talar inte om den vanliga sociala hälsningen, en artighet som vi är skyldiga alla. Vid denna tid användes hemmen som gudstjänstlokaler, och att ”hälsa” är här detsamma som att be honom vara välkommen som Guds Ords lärare. När vi i högmässan hälsar prästen med orden ”Med dig vare

ock Herren” är det just en sådan fornkyrklig hälsning. En direkt parallell i vår tid blir därför: Om en präst t.ex. lär att det finns fel i Bibeln och att apostlarna endast gav uttryck åt sina mänskliga, tidsbundna åsikter, medan vi i vår tid är fria att ha andra uppfattningar, då visar sig denne präst vara en villolärare, en antikrist. Som kristen kan man inte hälsa honom i gudstjänsten utan att själv bli medskyldig och delaktig i hans onda gärningar. Istället bör varje kristen hålla sig till sådana präster, kyrkor och församlingar, där man endråktigt kämpar för tron på evangelium.

[^]

Kan en enkel kristen bedöma läran?

En annan konkret och praktisk fråga uppstår i detta sammanhang. Hur skall enkla kristna lekmän kunna pröva och avgöra om en lärd teolog och präst är en rätt lärare? Svaret på den frågan är att Bibeln själv ger alla kristna uppgiften att pröva läran och lärarna.

Aposteln Johannes skriver: ”Mina älskade, tro inte var och en ande, utan pröva andarna, huruvida de är av Gud; ty många falska profeter har gått ut i världen” (1 Joh. 4:1). En orsak till att det i dag råder så mycken förvirring även inom församlingar som vill vara bibeltrogna är säkert att de kristna inte längre tar det så noga med prövningen av läran, utan menar att detta endast är prästernas sak. Men alla är skyldiga att pröva läran. Prästerna i sin tur skall predika enkelt och klart och inte säga en sak och mena en helt annan. Luther gav ett drastiskt men bra råd till kristna som var osäkra på om deras präst lärde rätt om nattvarden: Fråga prästen vad det är han håller i handen i nattvardsmässan! Är det bröd och vin bara? Eller är det Kristi kropp och blod? Prästen måste av församlingen kunna avkrävas en klar bekännelse om vad han lär. Församlingen måste å sin sida helhjärtat sluta upp kring de trogna prästerna. Många kristna vill helst ha lugn och ro, och vill därför helst dra sig undan lärostrider. När därför en trogen herde slår larm och avslöjar vargar i fårakläder, händer det tyvärr att en grupp kristna intar en mellanställning för att undvika strid. Man vill hålla sig väl med alla och inte ha någon splittring i kyrkan. Trogna

kristna handlar inte på det sättet. De sluter istället upp i den nödvändiga kampen tillsammans för tron på evangelium utan att i något stycke låta sig skrämmas av motståndarna.

[^]

Att praktisera kyrkogemenskap

De kristnas gemenskap eller kyrkogemenskap är som vi sett en djup enhet, skapad av den Helige Ande. Och denna enighet finns mellan alla sanna kristna, var de än befinner sig. Varför finns det då så många kyrkor och samfund? Vilken kyrka bör man tillhöra? Kan man be tillsammans, om man tillhör olika kyrkor, eller gå till nattvarden i en annan kyrka? En rad frågor av denna typ kräver sitt svar, när man på allvar försöker tillämpa Bibelns lära om kyrkogemenskap.

Först måste man tänka på, att den kristna kyrkan i egentlig mening är osynlig. Vi kan aldrig se en annan människas tro, och även om han eller hon genom sin bekännelse framstår som en kristen, så är det bara Gud som till sist vet vilka som är sanna kristna. När vi därför praktiserar kyrkogemenskap med varandra, kan vi aldrig utgå från den osynliga gemenskapen mellan alla Guds barn. Vad är det då att praktisera kyrkogemenskap? På vilket sätt skall det ske?

Svar: Den urkristna församlingen samlades till gemensam gudstjänst med skriftläsning, predikan, böner och nattvard (Apg. 2:42). Allt detta var och är uttryck för den kristna gemenskapen. Till detta hörde också att man tillsammans kallade ämbetsinnehavare, som skulle förvalta Ordet och sakramenten och leda den gemensamma bönen (liturgin). När församlingen växte behövde man även tillsammans ta hand om en rad praktiska angelägenheter, framför allt hjälpen till de nödlidande. Man tog upp kollekter, tillsatte diakoner, ordnade utrustningen, sände ut präster och missionärer osv. Kort sagt: Allting som hör med till det kristna livet och som sker gemensamt är ett uttryck för kyrkogemenskapen. Den kan inte delas upp, så att man t.ex. med vissa kristna kan ha enbart bönegemenskap, medan man med andra dessutom kan ha

nattvardsgemenskap. Med vilka kristna kan man då utöva kyrkogemenskap? Kan man inte utan vidare göra det med alla som säger sig vilja vara kristna? Nej. Av framför allt två orsaker kan man inte det.

För det *första*: Bibeln förbjuder som vi tydligt sett all gemenskap med falska profeter. Många som vill eller säger sig vara kristna tillhör församlingar och kyrkor, där falska lärare tillåts att predika och undervisa. I en kyrka kan det t.ex. finnas både biskopar och präster som är liberalteologer, dvs. sådana som har en modernistisk syn på Bibeln och kristendomen, en syn som direkt strider mot den kristna tron. Ordet förbjuder oss att gå i ok tillsammans med dem. Gud befäller istället: ”Gå ut ifrån dem!” (2 Kor. 6:14 ff.). Detta är inte en rekommendation, som vi kan väga för- och nackdelar emot, utan en gudomlig befallning. Även om det kan finnas många sanna kristna också i en sådan kyrka, så befinner de sig på en plats där de inte borde vara. De kanske ännu inte har insett vad Bibeln lär om kyrkogemenskapen, utan är fångade i en felaktig och vanlig uppfattning, att man mycket väl kan tillhöra en sådan kyrka, trots de falska lärarna. Ja, många bibeltroende kristna protesterar med sorg mot villfarelsen inom sina samfund, men har inte förstått att de borde lämna dessa samfund, som varken vill eller kan driva ut de falska lärarna.

En kristen som av okunnighet eller svaghet tillhör en falsk kyrka kan av Gud ändå trots allt bli bevarad. Men den som rätt känner till Bibelns lära om förbud mot varje gemenskap med villfarelsen kan inte heller utöva kyrkogemenskap med dessa kristna som står kvar inom den falska gemenskapen. Regeln är: Först enighet i den bibliska läran och bekännelsen, sedan utövande av kyrkogemenskap.

För det *andra*: Ett utövande av kyrkogemenskap med falska kyrkor innebär stora faror. Guds bud ifråga om kyrkogemenskap är ett skydd för oss som kristna. Den som syndar mot ett Guds bud råkar ofta också i olycka på grund av de felaktiga och olämpliga förhållanden som man ger

sig in i. Synd föder synd och drar med sig många onödiga lidanden. Så är det också med kyrkogemenskapen. Den som bryter mot Guds bud här ger sig in i unionismens synd (kyrkogemenskap med dem som tillhör kyrkor som accepterar falsk lära) och löper stor risk att själv bli fångad av de villfarelser som råder där. Vaksamheten trubbas av, och utan att man märker det har man snart fått ”en annan syn”.

[^]

Kärlekens stränghet

Skall man då inte kunna be och sjunga psalmer tillsammans med kristna från andra samfund? Är inte detta en alltför hård lära? Till detta skall först sägas, att aposteln manar oss till kamp för tron. Kampen är hård, och fienden är listig och förslagen. Skall vi då göra oss klokare än Gud själv och det han har befallt i Ordet? Nej, avgränsningarna som måste göras skall göras resolut och med gott samvete som ett vittnesbörd i all kärlek och välmening för dem som ännu inte förstått saken rätt och som en kraftig protest mot villfarelsen inom den falska kyrkan. Vidare, där sanna kristna finns har vi alltid en sann om än osynlig gemenskap. Herren känner de sina, och vi får här på jorden nöja oss med att flitigt be för alla sanna kristna och be för dem som ännu inte kommit till full läroenhet med oss. Finns det inte nog med kyrkor och samfund? Skall vi genom en sträng lära om kyrkogemenskap bidra till ytterligare splittring? Nej, det är inte alls på det sättet. Det värsta med samfunden i vår tid, när likgiltigheten för vad Guds Ord lär brer ut sig så, är att man slår samman kyrkor av vitt skilda slag i den stora ekumeniska rörelsen. Detta är uppenbar olydnad mot Guds Ord och mycket värre än när samfund splittras på grund av läroskillnader. Men där sanna kristna handlar enligt Guds Ord måste det bli splittring: ”Ty partier måste ju finnas bland er, för att det skall bli uppenbart vilka bland er som håller provet” (1 Kor. 11:19). Paulus visste att det efter hans avresa från Efesus skulle uppstå falska lärare mitt ibland dem som var trogna och han säger: ”Vaka därför” (Apg. 20:31). Vår uppgift som kristna är att troget och stadigt hålla oss till sanningen och understödja dem som predikar så som

Kristus i sitt ord lär oss. Detta skall vi göra med all den kraft Gud ger, med våra pengar och ägodelar och alla andra gåvor, under ständig vaksamhet och bön. Inte minst bönen är avgörande. Tänk på hur Paulus ständigt uppmanar de kristna till bön för honom själv och andra rätta lärare, att de skall få frimodighet och kraft att rätt lära och predika i den Helige Andes namn.

Ett troget vakthållande kring Ordet och dess undervisning medför ingen ond splittring, utan tvärtom en väg till ökad enighet bland alla Guds barn. Ju högre basunen ljuder, desto lättare blir det för alla trogna att veta var man skall samlas i stridens virrvarr. Och ju tydligare fienden utpekas och avslöjas, desto lättare blir det för alla att ta sig till vara för honom.

Bibelns lära om kyrkogemenskap är en välsignad och underbar lära så länge den bara tillämpas rätt, med ödmjukhet och i kristen kärlek. Också de som endräktigt kämpar tillsammans för tron på evangelium måste vara på vakt så att inte köttsliga och orena motiv kommer in bland dem. Om djävulen inte kan få oss på fall inom lärans område, försöker han få oss på fall genom andra synder i livet. Han sover inte, utan vill ständigt utså ovänskap, avundsjuka och högmod och annat ont i våra hjärtan. Men Herren är starkare och Anden är Hjälparen. Så låt oss stå fasta i en och samme Ande!

Sten Rydh

[^]